

Čtené bohoslužby „Dotyk Krista“ (Lukáš Pešout)

Přicházím ke stolu Páně

Pozdrav a Introit: (Žalm 30, 3-5)

Milé sestry a milí bratři, přátelé a hosté, vítám Vás na těchto čtených bohoslužbách, slovy apoštolskými:
Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen

3 *Hospodine, Bože můj, k tobě jsem volal o pomoc a uzdravils mě.*
4 *Vyvedl jsi mě z podsvětí, Hospodine, zachovals mě při životě, abych nesestoupil v jámu.*
5 *Pějte žalmy Hospodinu, jeho věrní, vzdejte chválu tomu, co připomíná jeho svatost,*
AMEN

Zazpíváme píseň: EZ 779 – *Můj Pán všechny svolá ráno, až se rozední*

Sednu si

Přicházím ke stolu Páně

Modlitba a I. Čtení

Ztišíme se k modlitbě:

Bože, ty panuješ nad vším, co je, také nad smrtí. Drž nás ve svých rukou, opatruj nás v každém nebezpečí a stůj při nás ve všech těžkostech. Skryj nás ve své lásce a dej, abychom tuto lásku dávali našim blízkým. O to tě prosíme skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Čtení z Písma svatého, které nyní uslyšíme, nacházíme zapsané v knize Pláč Jeremjášův 3,47–57

47 *Naším údělem se staly postrach a propast, zmar a těžká rána.*
48 *Slzy se mi proudem řinou z očí nad těžkou ranou dcery mého lidu.*
49 *Oči mi slzí bez ustání, bez ochabnutí,*
50 *dokud nepohlédne, dokud se nepodívá Hospodin z nebe.*
51 *Mé oko vyčerpává mou duši pláčem kvůli všem dcerám mého města.*
52 *Lovili mě jako lovci ptáče, bez důvodu, moji nepřátelé.*
53 *Umlčeli můj život v jámě a zaházeli mě kamením.*
54 *Až nad hlavu mě zatopily vody; řekl jsem si: „Jsem ztracen.“*
55 *Vzýval jsem tvé jméno, Hospodine, z nejhlubší jámy.*
56 *Slyšel jsi můj hlas, nezakrývej si ucho, dopřej mi úlevu, když o pomoc volám.*
57 *Byl jsi mi blízko v den, kdy jsem tě vzýval, řekl jsi: „Neboj se!“*

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Pokračujeme písni: EZ 714 – *Někdo mě vede za ruku*

Sednu si

Přicházím ke stolu Páně

Kázání a modlitba

Základem kázání jsou slova zapsaná v evangeliu podle Marka 5, 21-43, tam čteme: Můžete se posadit!

21 *Když se Ježíš přeplavil v lodi opět na druhou stranu a byl ještě na břehu moře, shromáždil se k němu velký zástup.*
22 *Tu přišel jeden představený synagogy, jménem Jairos, a sotva Ježíše spatřil, padl mu k nohám*
23 *a úpěnlivě ho prosil: „Má dcerka umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila!“*
24 *Ježíš odešel s ním. Velký zástup šel za ním a tlačil se na něj.*
25 *Byla tam jedna žena, která měla dvanáct let krvácení.*
26 *Podstoupila mnohé léčení u mnoha lékařů a vynaložila všechno, co měla, ale nic jí nepomohlo, naopak, šlo to s ní stále k horšímu.*

27 Když se doslechla o Ježíšovi, přišla zezadu v zástupu a dotkla se jeho šatu.
 28 Říkala si totiž: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!“
 29 A rázem jí přestalo krvácení a ucítila v těle, že je vyléčena ze svého trápení.
 30 Ježíš hned poznal, že z něho vyšla síla, otočil se v zástupu a řekl: „Kdo se to dotkl mého šatu?“
 31 Jeho učedníci mu řekli: „Vidíš, jak se na tebe zástup tlačí, a ptáš se: ‚Kdo se mne to dotkl?‘“
 32 On se však rozhlížel, aby našel tu, která to učinila.
 33 Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla mu celou pravdu.
 34 A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji, uzdravena ze svého trápení!“
 35 Když ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagogy a řekli: „Tvá dcera zemřela; proč ještě obtěžuješ Mistra?“
 36 Ale Ježíš nedbal na ta slova a řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř!“
 37 A nedovolil nikomu, aby šel s ním, kromě Petra, Jakuba a jeho bratra Jana.
 38 Když přišli do domu představeného synagogy, spatřil velký rozruch, pláč a kvílení.
 39 Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč ten rozruch a pláč? Dítě neumřelo, ale spí.“
 40 Oni se mu posmívali. Ale on všechny vyhnal, vzal s sebou otce dítěte, matku a ty, kdo byli s ním, a vstoupil tam, kde dítě leželo.
 41 Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum,“ což znamená: „Děvče, pravím ti, vstaň!“
 42 Tu děvče hned vstalo a chodilo; bylo jí dvanáct let. A zmocnil se jich úžas a zděšení.
 43 Ježíš jim přísně nařídil, že se to nikdo nesmí dovědět, a řekl, aby jí dali něco k jídlu.

Milí bratři a milé sestry,

Jak nádherný příběh nám vypráví evangelista Marek, s jak mistrnou pointou! Jde vlastně o dva příběhy, o dvou ženách, a oba s dobrým koncem. První z nich, 12 let nemocná, druhá 12 let stará, první žijící s nevyléčitelnou nemocí, druhá umírající, už mrtvá. Příběhy dvou žen, kterým Kristus změnil život; příběh anonymní ženy z davu a příběh dcery hluboce věřícího a známého člověka. Spojujícím motivem obou příběhů má být víra. „Dcero, tvá víra tě zachránila,“ říká Kristus první a vzápětí i zlomenému otci, druhé vlévá naději slovy: „Neboj se, jen věř!“

Dnešní dvojí uzdravení je o velmi specifickém projevu víry. **Je to příběh o dotyku.** S vírou je to v tom dnešním příběhu problematické.

První ženu zřejmě vůbec nezajímal Bůh ani Boží syn. Toužila jen po uzdravení. Nepřišla vyznat svoje viny ani svou víru, neptá se po Boží vůli. Prostě to zkusila, dotkla se ho. Třeba to vyjde, třeba stačí dotyk toho zázračného divotvůrce. Jakápak je to víra, prodrat se do ordinace, urvat si kus zdraví? A jakápak důvěra v Boha, vždyť tady se důvěřuje Kristovým šatům. Zavání to spíš pověrou než vírou. A Ježíš má vlastně štěstí, když tohle vyšlo, že ho dav nenaporcoval, šaty mu neroztrhal, že si každý neodnesl domů malou zázračnou relikvii, léčitelství zázrak.

Po prvním přečtení Markova vyprávění nad tou nemocnou ženou z davu si všimněme vyvolání té ženy. Bůh se tu obrací ke konkrétnímu člověku, nikoli ovšem v hněvu, ale s pochopením pro jeho situaci. Něco ale také po člověku chce. Chce po něm, aby se k němu přihlásil. Ta situace je zajímavá. Nemocná je už uzdravena a může se klidně ztratit v davu, jak už to lidé nevděčně dělávají. Žena v našem příběhu se však k Bohu vrací. Je nejistá, s chvěním vstupuje do situace, kterou nezná, přiznává se ke Kristu. A nečiní tak v intimním rozhovoru s Kristem, ale všem na očích, před davem, který nevěstí nikdy nic dobrého. Ten dav jí nebude přátelsky nakloněn, ať už se bude jednat o Kristovy učedníky, nebo o lidi z okruhu představeného místní synagogy, či dokonce Ježíšovy nepřátele.

Vždyť ona porušila všechna hygienická a vládní nařízení a jako osoba určená k celoživotní karanténě se Krista dotkla (jak trefné v souvislosti dneška); Jairova skupina jí může mít zase za zlé, že Krista zdržela od léčby umírající dcery váženého duchovního. A případní nepřátelé Krista nepotřebují další pozitivní publicitu Ježíše, další uzdravení. Ta žena, navzdory logice, že dav ji milovat rozhodně nebude, se vrací a padá Ježíšovi k nohám. To už se stává lidem, kteří **Boha potkají**. Ta žena nehledala Boha, chtěla zdraví; setkala se však s Kristem, s Bohem osobně.

I v církvi, u faráře, ve sboru hledají lidé ledasco od přátelství přes kulturu až po politický aktivismus. Církve je ale společenství těla Kristova, je v ní přítomen Bůh osobně, vlastně ve třech osobách. Vstoupit do církve trojjediného Boha, to už znamená se **o Boha otřít**, nedá se do něj nevrážit. Trojjediný Bůh jakoby tu vyplňoval celý trojrozměrný prostor. Kde dva neb tři se sejdou v jeho jménu, je on uprostřed nich. Tam se pak dějí věci. A může to **začít dotykem**. Nikoli jen slovem, posloucháním kázání, zvěstováním. Rituály, při kterých zapojíte více smyslů, jsou důležitou součástí života.

I na setkání s Bohem je důležité v neděli vstát, umýt se, vykonat cestu, usednout, držet zpěvník, mít svoje místo v lavici. Ostatně jedním z nedůležitějších rituů je večere Páně, kde hmat, chuť a zrak hraje ve vztahu k Bohu významnější roli než sluch; **večere Páně umožňuje dotek**. A dotek je něco, co je nedílnou součástí vztahu. My se navzájem neseme nejen tím, že se posloucháme, povídáme si, chválíme se či se i hádáme. My se také navzájem hladíme, mazlíme, plácáme po rameni, držíme se za ruku, společně jíme, pomáháme si. Dotek nedílně patří ke vztahu a není náhodou, že doba rozpadlých vztahů je doteků prosta. My jsme dotek postavili mimo zákon, obvinili jsme jej ze sexuálního podtónu, zakázali jsme jej jako nehygienický a roznášející choroby. Jenže vztah ten dotek potřebuje.

Ne náhodou jsou v evangeliu nositelkami této dimenze vztahu víry právě ženy, které obecně potřebují víc doteků. Jejich vztahová komunikace je totiž určována i jejich mateřstvím, neverbálním a dotykovým vztahem k dětem, kojením, mazlením atd. I Ježíš je s ženami často v doteku, jedna žena se svými vlasy dokonce dotýká Ježíšových nohou, často právě ženy bere Ježíš za ruku, po vzkříšení se ho touží dotknout právě ženy, byť i Tomáš vnoří ruce do Kristových ran. **Dotek je důležitá součást víry**. A ženy jsou v evangeliu primární nositelky dotyku. „*Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla mu celou pravdu.*“

Jakpak je to s vírou té druhé dívenky, umírající dcery Jairovy? Také tam se nemluví o její víře. V tomto případě je však nezpochybnitelná víra jejího otce, představeného synagogy. Zatímco žena z prvního příběhu do kostela – synagogy nechodila, neb jako nemocné jí byl mezi lidmi na bohoslužbách vstup zakázán, starý Jairo tam chodil za Bohem denně. Byl totiž duchovní. Ten muž jistě hledal Boha, věřil v něj. Nevíme, nakolik Boha vůbec hledala jeho dvanáctiletá dcera. V našem příběhu je to nicméně nemalé osvězení. Ještě o pár řádek dříve se pokoušel Ježíš svědčit o Bohu mezi nevěřícími, ale jediný, kdo před ním tehdy poklekl, byl gerasenský šílenec, a stádo vepřů to stálo život. Nyní je Ježíš opět mezi židy a klečící Jairo i klečící uzdravená žena mu vyznávají svou víru, veřejně se k němu přiznávají.

Jenže to vše chvíli trvá a čas nelítostně běží. A dcera Jairova mezitím umírá, dcera Jairova zemřela. Někdy bývá té první ženě vytýkáno zdržení, které způsobila. V příběhu jakoby zaznívalo, že nebytí jejího vynuceného uzdravení a **rozhovoru s Kristem**, třeba by to Ježíš k dceři Jairově stihl dřív. Myslím, že právě tento motiv chce příběh rozehrát a na něco podstatného upozornit. Říká se tu vlastně, že není nepatřičné si Boha nárokovat. Že u Boha není chvíle, kdy se to „nehodí“. Je to přece Bůh, je to transcendentní veličina, není limitován ani prostorem ani časem. Bůh se nemůže někde zdržet. Však také Ježíš předvádí, že není překážek, a ani smrt netvoří nějakou hranici, kterou by měl stihnout, která ohraničuje jeho pomoc. Námitky nepatřičnosti našich proseb tak můžeme odsunout stranou, pustit z hlavy. **Boha nemůžeme zdržet**. Bůh nemůže něco promeškat; to můžeme jen my sami. Ježíš tak nepřichází pozdě, nedbá na kvílení plaček a posměch davů kolem. Ty jakoby říkaly: „*Je přece mrtvá, už je pozdě, co člověk zmůže se smrtí. Jen blázni, pánbíčkáři, neberou běh světa vážně, ale co je jim to platné. Taky umřou. Patří jim to, za to snilkovství, za tu planou naději, která je jim nakonec k ničemu.*“

I my dobře známe výsměch plaček, které vidí svět jen skrze černou barvu svých šatů. Zdá se, že Marek zde reflektuje i svou osobní zkušenost, výsměch provázející zvěst o vzkříšení samotného Krista. Ten výsměch zněl tehdy v ústrety i Ježíši Kristu. Nedbá jej. Nepřesvědčuje, neargumentuje. Vstoupí dovnitř jen se svými nejméně věřícími; právě s těmi, kteří mají ještě tu **bláznivou naději**.

Všimněte si, to podstatné je nakonec přístupno jen hrstce, malému kruhu. Ježíš vstupuje, bere malou za ruku a říká jí: „*Talitha kum.*“ To není žádné zařikávání, je to v rodném jazyce té dívky. Říká jí: „*Děvče, pravím ti, vstaň!*“ A ona vstane. Uposlechne, protože tady je u moci sám Bůh, Bůh, který nechce přesvědčovat davy na náměstí, ale přichází k těm, kteří ho zvou dál. Tady je opět ten **dotek a setkání s Kristem** mocnější slovo, tady je jídlo jim podávané víc než sáhodlouhé proslovy.

Dva rozdílné příběhy dvou zachráněných žen, dva příběhy, ve kterých je dotek silnější slovy. Dva příběhy o zrodu víry. Dva příběhy o různých cestách, které vedou k osudovému setkání s naším Pánem. K jeho doteku. I my to dnes zažíváme. Přicházíme v dospělosti, z anonymního davu, bez víry a iluzí (snad s jiskřičkou naděje), jako ta první žena dnešního příběhu. A přicházíme jako malí, jsme přineseni jako nemluvnátka, přineseni vírou a nadějí našich otců či rodičů, tak jako přinesl Kristu svou dceru Jairos. A Bůh v Kristu Ježíši nás bere do rukou, dotýká se nás. Ten dotek Krista, např. v podobě křtu či večere Páně, může přijít v každém věku, na konci života nebo ve 12 letech. Bůh se nás chce dotknout. Uzdravuje naši duši, zaslubuje život věčný, skrze ruce farářovy, skrze vodu z křtitelnice nás křtí ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého. Sytí nás svým chlebem a vínem, které nám jeho ruce podávají. A nám pak už nezbyvá nic jiného než vstát a jít. A přicházet a přijímat. Vstát a jít. „**Talitha kum.**“ Amen.

Bože, ty se nám dávaš, to je důvod k radosti a k oslavě! Smutný a pustý by byl náš svět bez tebe, děkujeme. Amen.

Budeme zpívat píseň: EZ 559 – Ó hlavo plná trýzně

Sednu si

Přichází ke stolu Páně – presbyter

Sborová ohlášení

Přicházím ke stolu Páně

Přímluvná modlitba

Milosrdný Bože, tvůj Syn uzdravuje nemocné a křísí mrtvé. Skrze něho tě prosíme za všechny lidi, aby skrze Ducha svatého poznali, že v Kristu je naděje vzkříšení a života věčného, za naše nemocné, abys ty sám posiloval jejich důvěru a podporoval jejich zdraví, za umírající, abys je skrze svého Syna Ježíše Krista přijal do svého království, za osamocené, toužící po doteku, pohlázení, po blízkém slovu, abys je nezanechal jejich samotě a posílal jim své služebníky, za ženy i muže, abys je učil opět oboustranné úctě a radosti ze vzájemné rozdílnosti.

Každý ti v tichosti svěřujeme své osobní modlitby... Ticho asi 30 sekund

Prosíme skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Zpíváme píseň: EZ 757 Mír na zemi daruj nám

Sednu si

Přicházím ke stolu Páně

Posláni a požehnání (ruce nezvedáš)

57 Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista!

58 A tak, moji milovaní bratři, buďte pevní, nedejte se zviklat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná.

*Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,
ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,
ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.*

Na závěr zazpíváme píseň: EZ 342 – Kristus je má síla

Půjdu do lavice a zůstanu stát